

SFi DET NATIONALE
FORSKNINGSCENTER
FOR VELFÆRD

TIDLIG IDENTIFIKATION AF KRIMINALITETSTRUET BØRN OG UNGE

RISIKO- OG BESKYTTELSESFAKTORER

11:34

MOGENS NYGAARD CHRISTOFFERSEN
PETER SKOV OLSEN
KATRINE SCHJØDT VAMMEN
SARAH SANDER NIELSEN
METTE LAUSTEN

TIDLIG IDENTIFIKATION AF KRIMINALITETSTRUDEDE BØRN OG UNGE.
RISIKO- OG BESKYTTELSESAKTORER
Afdelingsleder: Anne-Dorthe Hestbæk
Afdelingen for børn og familie

Undersøgelsens følgegruppe:

Jørgen Abildgaard, Rigspolitiet, National Efterforsknings- og Forebyggelsescenter
Christina Skytte Christensen, Kontoret for Børn, Socialministeriet
Henrik Egelund Nielsen, Dansk Socialrådgiverforening
Peter Rymann Johansen, Børn og Kultur, Ishøj Kommune
Geert Jørgensen, LOS og Børnesagens Fællesråd
Vagn Michelsen, Socialpædagogernes Landsforbund
Mia Nordstrand, TABUKA
Maiken Pontoppidan, SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Per Sandau, Rigspolitiet, National Efterforsknings- og Forebyggelsescenter
Søren Skjødt, Godhavn Døgninstitution

ISSN: 1396-1810
ISBN: 978-87-7119-046-5
e-ISBN: 978-87-7119-047-2

Layout: Hedda Bank
Forsidefoto: Christian Als
Oplag: 600
Tryk: Rosendahls – Schultz Grafisk A/S

© 2011 SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd

SFI – Det Nationale Forskningscenter for Velfærd
Herluf Trolles Gade 11
1052 København K
Tlf. 33 48 08 00
sfi@sfi.dk
www.sfi.dk

SFI's publikationer kan frit citeres med tydelig angivelse af kilden.
Skrifter, der omtaler, anmelder, henviser til eller gengiver SFI's
publikationer, bedes sendt til centret.

INDHOLD

	FORORD	7
	RESUMÉ	9
1	BAGGRUND OG FORMÅL	15
	Formål	15
	Teorier om kriminalitetsforebyggelse	16
	Evidensbaserede kriminalitetsforebyggende indsatser	18
2	TIDLIGERE FORSKNING OM IDENTIFIKATION AF RISIKO- OG BESKYTTELSFAKTORER	27
	Definition af risiko- og beskyttelsesfaktorer	28
	Forskning om risikofaktorer	31
	Forskning om beskyttelsesfaktorer	44
	Forbehold ved identifikation af kriminel adfærd	48
	Sammenfatning	50

3	RESULTATER FRA REGISTERUNDERSØGELSEN	55
	Dømte straffelovsovertrædelser og risikofaktorer i barndommen	58
	Kontakt med politiet	69
	Kan man forudsige kriminalitet?	72
	Sammenfatning	78
4	INTERVIEW MED DE UNGE OM KRIMINALITET	81
	Selvrapporteret kriminalitet	82
	Risikovariablene	84
	Modstandsdygtighed	89
	Analyseresultater af interviewene	89
	Analyse af kombination af register og interview	92
	Kan man forudsige kriminalitet på grundlag af kombinerede datakilder?	95
	Sammenfatning	101
5	BRUG AF INSTRUMENTER TIL TIDLIG IDENTIFIKATION	103
	Bibliotekssøgning	104
	Historisk gennemgang af tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge	105
	Metodologiske forudsætninger for at skabe et instrument til at identificere kriminalitetstruede børn og unge	108
	Psykometriske instrumenter – en begrebsafklaring	111
	Psykometriske instrumenter til tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge	114
	Instrumenternes præcision	143
	Etiske overvejelser ved brug af instrumenter til tidlig identifikation af kriminalitetstruede børn og unge	144
	Sammenfatning	147

6	SAMMENFATNING	149
	Risiko- og beskyttelsesfaktorer	150
	Vægtning af risikofaktorerne	152
	Faktorer i screeningsinstrumenterne	155
	Etiske overvejelser	159
	BILAG	161
	Bilag 1: Statistisk analysemetode	161
	Bilag 2: Datamaterialer	172
	LITTERATUR	181
	SFI-RAPPORTER SIDEN 2010	201

TIDLIG IDENTIFIKATION AF KRIMINALITETSTRUDEDE BØRN OG UNGE

RISIKO- OG BESKYTTESEFAKTORER

Rapporten afdækker risiko- og beskyttelsesfaktorer, som kan påvirke risikoen for, at et barn eller en ung senere begår kriminalitet. Og den giver et overblik over, hvilke instrumenter der kan anvendes til tidligt at identificere kriminalitetstruede børn og unge.

Undersøgelser viser, at især individuelle og familiemæssige faktorer er afgørende for, om et barn eller en ung senere slår ind på en kriminel løbebane. Mange konflikter mellem forældrene, dårlige skolefærdigheder, mange skoleskift og ADHD-lignende symptomer forøger fx risikoen for senere at begå kriminalitet.

Andre undersøgelser viser desuden, at en tidlig indsats kan mindske risikoen. Hyppige besøg af en sundhedsplejerske i de første år af et udsat barns liv, højkvalitetsbørnehaver og forældretræning mindsker fx risikoen for, at barnet senere bliver kriminelt.

Der findes flere instrumenter til at identificere kriminalitetstruede børn og unge, men kun et enkelt er oversat og valideret til en dansk kontekst.

Rapporten er baseret på to litteraturstudier og en dataanalyse og er bestilt og finansieret af Servicestyrelsen.